

Feria quarta post Palmarum

hoc nō intelligit p distantiaz localē. sed p immē sibilitatē penale. Interrogatus si erant aliq. p fundiores. Respondit q̄ ita iudei. Ratio. q̄ ha buerunt scripturas et pphetas et nō crediderūt. Interrogatus si erant aliq. p fundiores iudeis. R̄ndit sic. Mali xpiani et reprobati qui tantas receperūt a deo gratias et tamē dēlū malis operi bus negauerunt et blasphemauerūt. Ideo ex in gratitudine sunt p fundiores. Notate hic bñ ad propositum quomō peccatū ingratisdinius iud est magnū. Cum em̄ iudas recepisset a deo tot ḡtias tamē eū vendidit. Primo q̄ sibi remisit omnia peccata a pena et culpa. remisit sibi mortez s̄li regis scharioth et mortē patris sui quem occidit et incestū matris quā duxerat in vxore ut habetur in historijs. Item dederat sibi sciam ad p dicandū et potentia faciendi miracula. et fecit ip sum discipulū suū et apostolū pcuratoē societa tis sue. baptizauerat eum et ipm cōmunicauit cū alijs. Omnes iste gratie assignant sibi penā. idō bonū erat ei si natus. i. baptizatus nō fuisset. Et pcordat ppheta dauid in psona christi dicens. Si inimicus meus maledixisset mihi sustinuis sem vtiq; et si is q̄ oderat me sup me magna locu tus fuisset abscondisse me forsitan ab eo. Tu ve ro homo vñanimis dux meus et not⁹ mens. qui mecū dulces capiebas cibos in domo dei ambulanū. vciat mors sup illos et descēdat ī ifernū viuentes r̄c. ps. liij. q. di. In hoc mundo nō est aliqua pena sibi sufficiens. Moraliter sup hoc decū dulces capiebas cibos. Nota de cōmuni nione ad quā omnes tenēt. pueri etiā duodeci vel. xiiij. annoz in die pasce. de quo die dī. apostolus. Pasca nostrū imolatus est xp̄us. Itaq; epulemur. s. cōmunicādo. Viciunt aliqui. nūqđ meli⁹ esset cōmunicare in die iouis sancta in qua hoc sacramentū fuit institutū et adhuc homo est in penitentia. Responsio q̄ decretalis dicit i pascā. quia tūc debemus cōmunicare. lic̄z nō dicat in die pasce. sed q̄ intelligat de die pasce. pat̄z p euidentiam facti. q̄z papa q̄ fecit decretalē de fa cto opere declarat q̄ illa decretalis intelligit de die pasce. quia in die pasce cōsecrat plures ho stias in pelui de auro. Quoniā sicut vox mea in trax in omnibus aurib⁹ vestris. ita verbū dei pa triis in qualibet hostia consecrata. Et illa die pa pa cōmunicat manibus suis omnes qui veniūt ad eum. hoc opus declarat quomō papa intellexit decretalē illam. Nota etiā de littera cardina lis missa inquisitori que dicit hoc idēz qđ supra. qđ intelligit de die pasce. Item ad hoc est simili tudo de rege qui in bello cāpali habet victoriaz. quia illa die victorie vult intrare castrū vel ciuitatem quā tenebat obseßam. Idem de rege xp̄o q̄ in die pasce cū victoria leuauit campū quē in trauerat in die parascueus. ideo illo die vult in trare castrū tuū. hoc est in animā tuā. Honor est

xpi. sed utilitas est tua. Ideo in die pasce cōmu nicetis nisi de cōcilio pcessoris sit abstinentia ex aliqua causa rationabili. Sed nullus ppria au toritate debet homo mutare nec dimittere. quin communicet in die pasce. Ad rationē muliez dē cēdum q̄ in die pasce habent ornare r̄c. Nec ra tio valet nisi intelligatis q̄ in die pasce facies or namēta in peccato mortali. quia in tali casu nec in die iouis sancta. nec in die pasce debetis com municare. quia estis in peccato mortali. ex quo habetis voluntatē peccandi. Sed si ornatus sit absq; peccato mortali. q̄ cuilibz h̄m statū suum potest se ornare modeste cogitando quomodo si cut sacerdotes ornant et parant altaria. sic et vos isto respectu potestis ornare et parare corp⁹ ve strum tanq̄ altare xpi. Illi aut̄ qui indigne com municant ut iudas qui statim postq; communi cavit ipm tradidit. Ita ingrati cuz iuda danna buntur. s. Choz. xi. Qui manducat et bibit in di gne iudiciū sibi. s. damnationis manducat et bi bit non dijudicans. i. discernens corpus domi ni. s. ab alijs cibis.

Feria quarta post palmarū. Sermo.

Domo mei dum veneris in regnū tuū r̄c. Luce. xxij. Sermo hesternus fuit d̄ iusta damnatione iude. Hodie sermo erit de iusta salutione latronis. heri fuit sermo de causa instrumentali passionis christi que fuit iudas p ditor. hodie vero erit de causa finali passionis cri sti que fuit ut omnes homines qui erant in terra natu nutriti et conseruati haberent gloriā para dis. sed primo salutetur virgo Maria. Ó nō me mento r̄c. verbū ppositū p fundamento nostri sermonis est quedā oratio quā fecit latro. sed est magne efficacie. et ut videatis et intelligatis effi catiam huius sermonis. Scindū q̄ oratio que est deo magis placens et gratiosa et huiusmodi magis conueniens et pfectua est q̄ homo petat regnum dei. ratio est duplex. Prima ratio. q̄ talis petitio concordat cum ordinatione finali. ppter quā deus creauit hominē. causa finalis ppter q̄m deus creauit hominē est ut habeat gloriam pa radisi et reparat ruina angeloz. vid super h̄m gistrum sententiaz. in. ii. di. i. quare deus vol uit formare hominē. Non fecit nos ut remanere mus in hoc mundo finaliter sed ut veniamus ad gloriam paradisi. Nec aliqs potest homini au ferre hunc finem nisi peccatu mortale. nō pau pertas. non diuitie nec dolor. nec miseria. nec sa nitas nec infirmitas. sed solū peccatum mortale. Ideo dicet christus in die iudiciū illis qui erūt si ne peccato. venite benedicti patris mei ceipite paratum yobis regnum a constitutione mundi. Mathei. xxv. Nota benedicti. quia peccatu mortale facit hominem maledictū. a cōstitutiōe

Bernio

mundi. id est creatione vel ordinatione. Et tunc intelligitur sic. a constitutione. i. eternali ordinatio. Ecce hec causa finalis quare deus fecit hominem. ideo petere regnum dei multū placet domini. quia conuenit et concordat cum diuina ordinatione. Secunda ratio est. qd talis petitio includit. et presupponit omnē aliam petitionē. bona petitio est petere humilitatē castitatem vel misericordiam dei. sed omnes iste includuntur in petitione regni dei in quod nō intrant supbi nec auari nec peccatores et c. nisi faciat penitentiā. nec infideles nisi querantur. Ideo bonū est petere pseuerantiam finalē in bona vita. sed tamē illa includitur in petitione regni dei. qd non dāt nisi pseuerantibus in bona vita. ideo christus. Luce. xij. et Matthhei. vi. Primum querite regnum dei et iusticiam eius. patet ergo dupli ratione qd ppria petitio deo magis gratiosa est homini. pfectuosa est petere regnum dei. ideo latro ille qui erat crucifixus ad dexteram christi non petit a christo liberationē corporis nec vindictam inimicorum. s3 p̄t̄ regnum celorum dicens Domine memetō mei et c. Et illa parva oratio fuit tante efficacie qd obtinuit regnum celorum. Non legitur qd latro ille vñ fecit aliquid bonū nec ieiunia nec orationes. nec elemosynas nec pegrinatōes nec aliqd boni nisi solū istā parvam orationem ex qua obtinuit salvationē. patet thema. Nota qd i sacram scriptura inueniunt tres modi habendi regnum celorum. Quidam emunt regnum celorum rigorose. Quidam surantur secrete. Quidam inueniunt a casu. Et hoc tertio modo habuit ipm latro qui in via inuenit regnum dei qm dixit christo. Romie. zc. Dioco primo qd quidam emunt regnum dei rigorose vt dando p̄cium iustum. Isto modo habuerunt regnum dei sancti martyres qui ppter hoc sustinuerunt persecutōes tribulationē tormenta et finaliter mortem. Isti dederūt p̄cium iustum. nō tamen intelligatis qd martyriū sit precium iustum p̄ equalitatē vel p̄ equiparantiā sed p̄ pportionem et conuenientiam. qd nullum genus penaz martyriū esset iustum precium. nec p̄ vna sola hora essendi in paradiſo tanta est excellentia huius glorie. ideo apostolus qui illā gloriam vidit dicebat. Non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis Roman. viii. Non sunt condigne. i. per equalitatem vel equiparantiā. sed sunt condigne per pportionē vel conuenientiam. Qm exq persona dat pro deo maiora bona mundi. s. bona temporalia et corporalia. corpus et vitam sicut fecerūt sancti martyres. ideo iterum est conueniens ut deus det illis maiora bona que sunt in alio mundo. s. regnum celeste. Ita est pportionē et conuenientia. qd. christus. da mihi illud quod habes sum potentiam tuam. et ego dabo tibi qd habeo sum meam magnificientiam. de hac pportionē siue iu-

sticia. Dicit christus. Beati qui persecutionem patiuntur ppter iusticiā quoniam ipsorum et regnum celorum. Matthhei. v. et ad litteram loquitur de martyribus. et sub isto nomine psecutionem comprehendit oīes tribulationes et passiones martyrum. Nota ppter iusticiam christus nō restri git meritū nostrū solum veritati fidei. sed largo modo qui morit p̄ quacunq virtute manutenēda martyr efficitur. Nam quilibet virtus dicit iusticia. Proverb. viii. Justi sunt omnes fratres mei. id est omnes virtutes sunt iusticia. unde beatus Johannes baptista martyr est. Vn ecclēsia prepotens martyr. et tamē non fuit moris et honestatis. Itē de sancta duilla ancilla cuiusdam militis. de qua testetur in kālendario in vigilia nativitatis domini. Si christus dirisset dicti nō fuissent martyres. Idem de sc̄to Thōma de cantuaria qui non p̄ fide sed pro libertate ecclesie manutenenda occisus fuit et tamē ē martyr. Idem de fratre beati Thōme de aquino qd fauorem ecclesie reprehendit imperatorem ppter quod fuit occisus et martyr effectus sum qd reuelatum fuit beato Thōme. Et sic de pluribus alijs. Ecce quare dicit ppter iusticiam et non propter fidem. Et concordat alia autoritas dicens. si qd quomodo possunt habere multi bonū forū d' pādo iaz videtur completa ppheta. Esiae. lxx. nō est qui inuocet iusticiā neq est qui iudicet vere. sed confidunt in nihil et loquuntur vanitates. cōteperunt labore et pepererūt iniuritatem. Quā aspidum ruperunt et telas aranee texerūt. Nō est qui inuocet iusticiam. id est iusticia nō habet la vel curia habent suū aduocatū et procurato rem pensionatū id est p̄cīo conductū qui diligenter aduocant et pcurant p̄ ipsis ex illa modi pensione id est p̄ modico p̄cīo. Sed de nō habet aduocatos nec pcuratores in suis negoziis. quia non est qui inuocet iusticiā. Ratio. qd non statim videt pensionē. id est p̄cīum. O benedictus esset ille qui vellet esse pcurator et adiungunt honore dei. sed nullus curat omnes dozunt in his que dei sunt. sed si aliquid fit contraria ali quem dominū terrenū statim ille pcurator se erigit et defendit dominū. O maledicti homines nō mini vel possessio domini statim aduocatus defendit. sed quando tanguntur iura diuina vt redditus. i. in festo tenēdo forū nullus curat nec defendit. Nota oua aspidū. que sūt mortifera que significat peccata notoria. que sunt mortifera in

Feria quarta post Palmarum

tra que est venenū corrūpens et destrueus com
munitatē. sed ista oua frangunt faciendo ordinā
tiones et ex clamatōes cū penis ptra peccata no
toria. Sed dicit pp̄ha. qz telas aranee texuerunt
q capiūt et retinent paruas muscas s nō magnas
anes. ita ordinatiōes quas mō facitis solū capi
unt et retinent simplices et paupes laboratores
sed nō magnates ciues nec milites nec barones.
imo dicunt rectores. forte qn̄ esse extra officiū
istud darent mibi vñā bonā gladiatā. Dic quo
mō ordinatō dō esse ad instar rethis pscator qd
ptario mō se habet ad telā aranee. qz accipit et
retinet magnos pisces et parui fugiunt. Idē dō
esse d ordinationib. qz dō corrigere maiores. et
tūc minores retinent sub virga. et si ex hoc aliqz
d rectorib pseqt et occidit hoc est salariū a deo
pmisſū ex hoc Ḡap. v. Justi autem impetuum vi
uent et apud dñm est merces eoz. iō accipient re
gnū decoris et diadema speciei de manu dñi dei
sui. qm̄ dextera sua teget eos et in brachio sācto
suo defendet illos. Ecce p̄mus mod⁹ habēdi pa
radisum. H̄c dō mod⁹ habendi regnū dei ē fu
rando secrete. qz plū furtū est et bñdictū. An sci
endū q̄ sues siue latrones secrere vadūt ad do
mū diuitiū ad furandū. hoc mō habēt regnū dei
psone que in hoc mundo secrete faciunt penitē
tiam timentes et latrones ne audiant vel p̄cipi
antur nec etiā sint discoopti. ideo secrete faciunt
multa ieiunia elemosynas orōnes et mltā alia bo
na et extra nihil sentiūt. Intus portant ciliciū et
extra oñdunt pulcras vestes dormiunt in terra.
surgūt de nocte ad orandū. Sic secrete furantur
regnū dei. qz nullus scit bona opa ipsoz quo us
qz sunt in alio mundo. Et dō nunqđ ille est talis
religiosus. O quātā pniam fecit ille t̄c. Idē de
p̄sbyteris et laicis. H̄e istis dicit Aug⁹. qn̄ audi
uit famā sanctitat̄ anthonij dei. Surgūt indocti
et celū rapiunt et nos cū scientijs nostris ad ifer
num demergimur. Nota celuz rapiunt. s. secrete
p̄ opa pn̄ie et nos. s. q̄ didicim⁹ et nō facim⁹. Sur
gunt. recte tangit modū quē tenent latrones qn̄
volunt rape aliqd castrū q surgūt de nocte et ob
seruat custodes et secrete cū silentio scalāt castrū
qz qz sunt altius. qz tunc clamant. ita psone pe
nitētes surgūt d nocte et secrete scalāt castrū pa
disi ascendētes p̄ scalā pn̄ie ei⁹ gradus sunt opa
pn̄ialia. vel scala est quedā virtus cui⁹ grad⁹ sūt
qdlibet opus illius p̄tutis. verbi grā. deuotio ē
vna scala cui⁹ gradus sunt orare et templari au
dire missas s̄mones et cōmunicare t̄c. H̄isctia
est alia scala cui⁹ gradus sunt septē opa miscōdie
corpalis et septē spiritual. Castitas est alia scala
cui⁹ gradus sunt gubernatio qn̄qz sensuū cauere
et occupiſcentijs oculoz. ab auditu auriz de illa
matia carnis t̄c. Lauere a mala societate ab oc
casioneib. Illi ergoq̄ secrete faciunt ista opa vir
tū scalant secrete et cū silentio castrū regni ce

lorz intrant. ideo dicit surgūt. de hoc dauid. Be
atus vir. c̄ est auxiliū abs te ascensiōes disposu
it in valle lacrimaz i loco quē posuit. ps. lxxxvij
Nota exēplū in vitaspatrū li. autentico d euchā
risto et vxore sua q̄ cū quattuor scalis. s. virginī
tatis pn̄ie deuotionis et miscōdie scalabāt padisū
Iste modus est bonus p̄sonis mundanis q̄ se
crete faciunt suas deuotiones et pn̄ias sicut sunt
vidue domicelle. talibus dicit xps. Politetime
re pusillus grec. qz cōplacuit patri v̄ro dare vo
bis tegnū celoz. Lu. xiiij. Nō si placet h̄ dicē cir
ca illud cū d̄r. nos cū scientijs nr̄is ad ifernū de
mergitur. tres 2ditiones sciaz. s. nigromantia
furis et theologie. Prima mala de se ē et sunt ex
cōmunicandi om̄s illi q̄ illā studēt et practicant.
H̄c dā ē iurl. s. canonū et legū q̄ d̄ se honest. s. p̄nt
esse male ex mala intentione qn̄ p̄ mala voluntā
te studēt et exercēt peccant mortaliter. et totū
est i pctō. sed debent ordinare intentionē vt pro
bono cōmuni. p̄iusticia conseruanda. Idē d̄ in
re canonico. Si student vt habeāt beneficia pec
catū est. qz finis est malus. Item si ratiōe studiū
dūmittunt hōs Theologia de se est optima. sed
si mala intentione habet vt ascendat p̄ hoc stu
diū supra alios nihil valet. qz de scientia vite fa
cit mortē eternā qn̄ dicit. ego magister intāgibl
sed qn̄ studet vt cognoscat suū creatorē talis du
cit tale studiū ad glorīā. iō apl's heb. xl. Doctri
nis varijs et pegrīs nolite abduci. Subdit. Op
timū est em̄ grā stabilire cor. Tertius mod⁹ ha
bendi regnū ē a casu quēadmodū bursa cū pecu
nijs inuenit a casu in via. qz nō cogitauerūt d̄ ip
so. nec petunt ip̄m nec forte ip̄m credunt. sic sūt
illi homines qui viuunt in peccati et vicijs in to
ta iuuentute et etiā in senectute. Et quādo sunt
circa portā inferni deus dat eis tātā p̄tritionē et
dolorē de peccatis qui inueniūt padisum. B̄ mo
do ille latro inuenit paradisum q̄ semp tenuerat
malam vitā. de quo dicit leo papa q̄ nunq̄ fece
rat aliquod bonū. Sed qn̄ fuit circa portā infer
ni. qz iam erat crucifixus et debebat mori habuit
tantā cōtritionē q̄ vix potuit formare xba. H̄o
mine memēto mei t̄c. Lui respondit xps. Amē
amē dico tibi hodie mecum eris in pa. Ecce qm̄o
a casu inuenit padisum. d̄ q̄ nunq̄ curauerat nec
crediderat. Nota hic humilitatē latronis i pn̄ia
et largitatē xpi in dādo. latro nō petijt regnū ce
loz. qz se nō reputabat dignū ex pctis. sed petijt
dñe. P̄mento t̄c. vt sicut sum socius tuus hic
i patibulo. ita sim soci⁹ illoz q̄ erit a dextris tuis
in iudicio. Nota dū veneris in regnū tuū. nō as
signat certū tempus qn̄. quasi d. In iudicio reci
piat me in regnū vestrū. Sed eccl̄ largitas xpi
Amen dico tibi t̄c. Erdimisit sibi oia pctā et qz
tū ad culpā et qz tū ad penā. Tamen nō intravit
statim in paradisum celestem nec terrestrez. imo
descendit in limbo vbi vidit diuinā essentiam. t̄

Sermo

II

habuit paradisum essentialis que est videre deū
¶ Moraliter credo q̄ quilibet vestrū isto mo-
dovellet habere paradisum inueniendo ip̄m nō
curando de bona vita nec d̄ penitentia. sed viue
re ad libitū dicendo. sicut deus pepercit latroni
sic et mihi. Nota quomō in tota scriptura nō le-
gitur de aliquo q̄ male vixerit et bonū finem ha-
buerit nisi de latrone. rationē quā assignant do-
ctores aliqui deuoti quare latro q̄ erat suspensus
a dextris christi fuit conuersus et nō ille q̄ erat a
sinistris. fuit vmbra brachij christi que ip̄um te-
tigit. Hic quomō crux xp̄i erat altior ac si christ⁹
fuisset capitaneus latronū. que vmbra fuit tāte
virtutis q̄ ip̄m illuminauit. Nec mirū si vmbra
petri erat tante virtutis q̄ sanabat infirmos. vt le-
gitur Actu. v. Ideo p̄ locū a minori arguendo.
est tamen pp̄hetia ad hoc. Zee. xiiij. Sedentes
in vmbra eius viuent. sumus ergo stulti. q̄ hoc
miraculū solū semel fuit factū et nos cogitamus
et nobis euenire. Multa alia miracula legūtur
de christo. sed de ista materia nō legitur nisi isto
Ideo caueatis vobis ne accidat vobis sicut mi-
liti stulto. Hic pabolā de rege qui edificauit no-
bilem ciuitatē quā voluit popularē solū de p̄so
nis generosis qui fecit p̄conizare q̄ cuicunq; ge-
nero venienti. et in ciuitate habitare volēti ip-
se daret sibi pulcrā domum et bonā p̄usionem.
Duo milites socij audita p̄conizatio voluerūt
ire ad dictā citatē ad habitādū. Un⁹ pauit se bñ
et ornauit se et recepit sibi necessaria pro itinere.
Alius noluit aliquid recipere p̄ expensis sperās
et confidens q̄ in via inueniret bursam plenam
pecunijs. Qui dixit alter. Non confidas de hoc.
q̄ rarissime contingit inuenire bursam cū pecu-
nia in via. sed ille nō curauit verba istius. vñ po-
stea in via habuit vendere equū et uestes t̄c. nū
quid iudicatis istuz fuisse stultū? vere sic stultus
fuit. Hic rex potentissimus est domin⁹ ih̄s xp̄s.
qui est rex regū t̄ dñs dominantū. Apoca. xix.
qui edificauit nobilem ciuitatē padisi. d̄ qua da-
uid. Glōiosa dicta sunt de te ciui. dei. ps. lxxxvij
quā vult popularē solū de p̄sonis nobilibus scz
de sanctis iustis et bonis. Hec hac fecit legē et p̄-
conizatio. Precones fuerūt apli et predicato-
res. duo milites sunt status gentiū. scz ecclesiasti-
corū et laicoꝝ qui vadunt ad paradisum. quorū
vnus portat secū t̄ recipit expensas p̄ via. s. de-
cem florenos. i. obseruatiā decē p̄ceptoz. v. xij
florenos. i. xij. opa penitentialia q̄ sufficiunt pro
via. Primum est peccatoꝝ cognitio. Secundū cordis
p̄tritio. Tertiū emendandi p̄positū. Quartum
male societatis vitatio. Quintū oris confessio.
Sextū corporis afflictio. Septimū humilis oratō
Octauū elemosynarū largitio. Nonū debitorū
restitutio. Decimū iniuriarū remissio. Undeci-
mū fame repatio. Duodecimū eucharistie com-
munio. Qui has pecunias h̄z i bursa cōscie. tali

dicit rex in porta ciuitatis. euge siue bone t̄ fidē
lis intra in gaudiū dñi tui. Matth. xxv. Alius
qui nō vult recipe p̄niā dicēdo. sicut deus p̄
percit latroni ita mihi. q̄a et deus misericors est
nunc sicut tūc t̄c. hoc est dicere nō curo de expē-
sis. q̄ ego innenā bursaz t̄c. s. miscdiaz dei. H̄z
nō sp̄ euēnit ita. cui dicit xp̄us in porta ciuitati.
Seruū inutilē eicite in tenebras extiores ibi erit
fletus et stridor dentiū. Matth. xxv. Si dici
tur religioso iuueni quo itis. r̄ndet. ad paradisū
et quando queris portatis expensas statī respō-
det q̄i ero senex inueniā bursam plenā. Idem d̄
p̄sbytero t̄ laico. faciamus ergo opa bona xp̄ia-
ni alias nō intrabimus Matth. vii. Non ois
qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celorū.
ergo dum ipsi habem⁹ opemur bonū. Gall. v.

Feria quarta. Sermo scđs.

O Ropter scel⁹ po-
puli mei p̄cussi eū. Esai. liij. In p̄sen-
titates passionis christi. q̄boc requirit tempus
et thema p̄positū. Pro būius verbi declaratio-
ne t̄ materie p̄dicande introductione. Sciendū
q̄ regula est generalis t̄ certa et vera in sc̄tā the-
ologia. q̄ omnia mala pene sunt a deo. secus dē-
malis culpe. q̄ deus nec potest peccare. sed om-
nia mala penalia facit deus sicut infirmitates do-
lores tribulationes mortalitates t̄c. Quicqđ est
ergo pene est a deo. t̄ quicquid est ibi culpe est a
creatura. et ratio quare mala pene sunt a deo. p
nostra utilitate ad sanandū t̄ curandū anias no-
stras. Non credatis nec intelligatis q̄ deus letē
nec medic⁹ letatur quādo dat purgationē aia-
ram. sic nec deus quando dat dolorosas penas
sue purgationes amaras infirmitatū. ideo opor-
tet sustinere patienter. q̄ sic sanant̄ vulnera pec-
atorū. Hic contra illos qui impatiens suscipiūt
mala penalia. ideo nō curant̄ sed damnant̄ a dō
pp̄ter eorum impatiens t̄ murmur cōtra dēū.
de quo dicit Esai. in p̄sona dei. Ego dñs et non
est alter formans lucem et creans tenebras. faci-
ens pacem t̄ creans malū ego dñs faciens omia
hec Esai. xlvi. Itē Amos. iiij. Si erit malū in ci-
uitate quod fecerit domin⁹. interrogatiue. quasi
paupertas t̄ honestas a deo sunt Ex ista respōsio-
ne sancte p̄sone que h̄nt aliqd malū pene p̄forā-
do se totū deo attribuūt. vt p̄z Job. i. Qui post-
q̄ oia bona sua p̄didit t̄ solando seipm dixit. do-
minus dedit dominus abstulit sicut dño placu-
rit. ita factū est. Cū tñ dicit text⁹ q̄ illa mala fece-
rūt satanas t̄ inimici Job qđ totū attribuebat
deo sciens q̄ omnia mala sunt a deo. q̄ dyabol⁹
et inimici solū erant cause instrumentales. idem
debetis vos facere in uestris tribulatiōib⁹ cogi-

Feria quarta post Palmarum

tando quō sunt a deo iste tribulatōnes. p̄tā q̄o
et defectus sunt a nobis. iō de illis debem⁹ dole
re ⁊ tristari. Id p̄positū de passiōe xp̄i p̄sideran
da sunt duo. s. culpa ⁊ pena. Culpa fuit iude pro
ditoris iudeor̄ et pylati. sed pena fuit a deo pro
medicina peccator̄ nostror̄. hoc dicit de⁹ pater
in themate. ppter scelus populi mei. s. sanandū
peccati eū patet thema. Et quō passio xp̄i c̄stum
ad penā fuit ordinata a deo patre. Inueni in sa
cra scriptura q̄ passio xp̄i est optima medicina cō
tra peccata iuxta tres species medicie quas me
dici faciunt. scz

C Medicina curatiua.

C Medicina confortatiua.

C Medicina preseruatiua.

Et p̄ qualibet istarū dicit thema. ppter scelus.
C̄tū ad primū dico q̄ passio xp̄i fuit medicina
curatiua peccator̄ nostror̄. q̄ s̄m doctrinā. Au
gustinus nunc̄ ante passionē xp̄i nec post fuit ali
quis curat⁹ a pctis nisi ex passionē xp̄i. Si dica
tur ⁊ quō an q̄ nōdū erat facta? R̄ndeō q̄ sicut
mō passio xp̄i saluat a peccatis ex fide quam ha
bem⁹ de passionē christi facta. sic antiquitus sal
uabant̄ a peccatis ex fide passionis xp̄i fēda. qđ
notatur Matthēi. xxij. vbi legīt q̄ qui p̄ibāt. s.
an xp̄m. ⁊ qui sequebant̄ oēs clamabāt osanna
filio dauid. q̄ preibant vt adam noe abraā ⁊ c̄. et
q̄ sequebant̄ vt nos om̄s habem⁹ saluationē ⁊
sanitatē a passionē xp̄i. De hac nota figurā Nu
meri. xxij. de serpente eneo facto a moysi d̄ man
dato dñi dei p̄ medicina curatiua a morsib⁹. In
quo patet q̄ iudei an passionē p̄ mille ⁊ quingē
tos annos iā adorabant crucē. Quia a serpēte q̄
temptauit euā pctā in hūc mundū intrauerūt. et
morsus illoꝝ serpētū in deserto figurabat mor
sus temptationū demonū. ideo si alijs sentit se
morderi a serpente leuiathan p̄ supbia pompaz
⁊ c̄. si vult curari respiciat xp̄m oculis mentishu
milter in cruce pendentē. isto mō curabis a pla
ga supbie. iuxta illud Philip. ii. hoc sentite i vo
bis qđ in xp̄o ibi supple fuit. Idez̄ serpētē mā
mona p̄ auaritiam respice xp̄m nudū ⁊ paupem
in cruce pēdētē. ideo dicit̄ Nichee. i. Sup hoc
plāgā et vlulabovadā spoliatus ⁊ nudus. Sup
hoc facto. s. passionis xp̄i plāgā. s. auaritiā me
am. vlulabo. s. restituendo. ⁊ p̄ consequens ince
dam spoliatus et nudus. Idem de morsu serpē
tis asinodei p̄ luxuriā aspiciat xp̄um cruentatū
in cruce pendentē. Elsa. i. A plāta pedis vsc⁹ ad
verticem nō est in eo sanitas. Et dices dñe. No
lo delectationes in corpe meo. q̄ vos dñe p̄ me
tot dolores sustinuitis in corpe vestro. Idem d̄
morsu serpentis beelphegor p̄ gulā. Respice cri
stum in cruce pendentē quō fuit passus situm ⁊ q̄
liter fuit felle et a ceto potatus. Idem de morsu
serpētis baalberit p̄ frā. respice xp̄m in cruce pē
dētē quō orauit p̄ crucifixorib⁹ d. Pater igno

sce illis. q̄ nesciūt quid faciunt Idē de serpente
astaroth p̄ accidiā aspice xp̄m in cruce quātā ha
buit diligentia in oratione quā fecit q̄ decē. ps.
dixit. vt dicit beatus Hiero. s. centū. l. versus. ḡ
insipceserpentē eneū. i. xp̄m. Qm̄ sicut serpens
eneus habebat formā serpētis ⁊ nullū habebat
venenū. Sic xp̄s est homo verus sed nō habuit
venenū peccati. q̄ venit in similitudinez carnis
sed nō in carne peccati. Idē de pctō inuidie. Re
spice xp̄m in cruce pendentē ppter charitatez ⁊
amore nostrū. ideo dicit ipse. Hoc est p̄ceptū me
um vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. Joh. xv
Ecce quō passio xp̄i est medicina curatiua pctō
rū nostror̄. autoritas Joh. iiij. Sicut moyses ex
altauit serpētē i deserto. ita exaltari oyter filiū
hois vt omnis q̄ viuit et credit in eū non pereat
s̄ habeat vitā eternā. iō. j. petri. iiiij. christ⁹ semel
p̄ peccatis nostris. s. curandis mortuus est. ido
dicit deus pater i themate. ppter scelus tē. Bi
co scđo q̄ passio xp̄i est medicina p̄fortatio. qm̄
sicut boni medici dant medicinas ad p̄fortandū
sanos. sic passio xp̄i nō solū est infirmis ex pecca
tis medicina curatiua sed etiaꝝ sanis. i. iustis bo
nis ⁊ pfectis psonis medicina p̄fortatiua vt sint
fortes contra tēptatiōes d̄ hac nota figurā. Exo
di. xv. vbi legīt de aquis marach. de quibus cū
nō possent bibere filii israel. ppter amaritudinez
moyses orauit dñm. Qui ostendit sibi lignuz dī
cens q̄ ip̄m mitteret in aquas. Quod cū misiss
aq̄s in dulcedinē verse sunt dicit textus. Qd̄ fi
gura fuit passionis xp̄i. q̄ aqua marach. i. ama
resunt tribulationes mundi h̄ miserie infirmi
tates temptationes tē. lignū dulcorans istas aq̄s
est lignū crucis qđ mittit in aquas tribulationū
p̄ memorīa passionis xp̄i cogitādo tribulationes
dolores milerias q̄s xp̄s sustinuit in sua passiōe
isto mō sustinebitis dulciter amaritudies tribu
lationes. vii dicit Grego. Si passionem dñi ad
memoriā reuocemus nihil est tam durū ⁊ amar
qđ nō equo aio tolleremus. ideo sicut passio xp̄i
est medicina curatiua septem pctōz mortalium.
ita est medicina p̄fortatiua septē virtutū. Primo
virtus fidei. cogitādo quo in xp̄i passiōe sol ob
scurus fuit et terra tremuit ⁊ petre scisse sūt. q̄
liter creature insensibiles testate sunt xp̄meē ve
rū dñi et hoīem. Isto modo virtus fidei p̄forta
tur in corde. hoc mō p̄fortatus fuit centurio qn̄
do dixit. vere hic homo filius dei erat. Marci.
xv. Secundo virtus spei isto mō. Si xp̄s tantū
fecit tanta passus fuit vt saluaret nos. ideo pos
sum secure sperare q̄ si volo facere p̄niam d̄ pec
catis q̄ remittet mihi peccata et dabit mihi ḡti
am in p̄nti et gloriā in futuro. Roma. viij. Qui
pprio filio suo nō pepercit. sed p̄nobis omnib⁹
tradidit illū. quō erā nō cū illo omnia nobis do
nauit. Sic p̄fortatur virtus spei. Tertio virtus
charitatis cogitando q̄ xp̄s a nobis debet ama

In cena domini

ri q̄ tanta p nobis voluit pati. Cogitate si aliq̄s
vestrū esset incarcерatus et ad mortē iā sententia
tus. si per aliquem esset liberatus quātū illū di-
ligeret q̄dī viueret. **H**ic oēs nos eram⁹ in car-
cere peccati detenti. et ad mortē et furcaz inferni
sententiat. **S**ed venit amic⁹ nr̄ xp̄us q̄ nos libe-
rauit. qz ip̄e solus voluit suspendi. ne aliq̄s sibi
credēs et obediens suspenderef in furca inferni.
ideo Berni. **S**up oia reddet te mihi amabilez. o
xp̄e calix passionis quē bibisti opus nr̄e redem-
ptōnis. **Q**uarto p̄fortatur quattuor v̄tutes car-
dinales. **P**rimo prudentia cogitando. quō xp̄s
prudenter voluit redimere mūdū. q̄a licet essent
alij modi infiniti ad redimendū. n̄i voluit huare
modū prudētie. vt sicut totū malū generi huma-
ni venit a muliere v̄gine sponsata p malū ange-
lū informata. fructū v̄tito faciata. sic voluit cri-
stus q̄ totū bonū humanī generis v̄nseret a mu-
liere v̄gine despōnsata ab angelo salutata et in-
formata. ideo ecclesia. **H**oc op̄ nostre salutis or-
do depoposcerat multiformis pditoris ars ut ar-
tem falleret et c. et p̄struit sic. **N**ostre salutis op̄
hoc poposcerat. vt ars. i. prudentia xp̄i artez. i.
prudentiā dyaboli. multiformis pditoris falle-
ret. **Q**uinto cōfortaf iusticia. **A**rguūt iudei di.
Si xp̄s erat deus et hō. qd̄ op̄orebat ipsum pa-
ti. q̄ bene feciss remissionē generalē sicut faciūt
quādoq̄ dñi. **R**ideo. et nisi fuisset sua iusticia q̄
est sua essentia. qz in deo virtutes nō sunt qualii-
tates aduenticie sicut in nobis. sed virtutes i do-
sunt sua essentia. ideo in redēptione generis hu-
manī voluit seruare modū in quo apparēt sua in-
finita misericordia. qz ip̄e qui non obligabat voluit
portare onus. **E**t etiā sua infinita iusticia. qz ip̄e
sum p̄ciū sufficiens et supabundans ip̄e voluit
soluere. q̄a voluit capi ligari vt sibi credentes et
obedientes saluarenf. et sic de alijs. **M**in iustus
dñs et iusticias dilexit xp̄s. **G**exto cōfortaf v-
tus tpantie quādo exēplo passionis xp̄i hō se tē-
perat in p̄speris delicijs cibis ornamentiis reci-
piēdo nisi necessitatē corporis iuxta illud. j. pet. ii.
Obsecro vos fratres tanq̄ aduenas et pegrios
abstinere a carnalibus desiderijs nō dicit neces-
sarijs. **S**eptimo confortaf virtus fortitudis co-
gitando quō xp̄s fortiter sustinuit clavos coro-
nam inclinādo se derisiones dicentiu. **A**llios sal-
uos fecit. sed fuit fortis v̄sq ad mortē dando no-
bis exemplū standi fortiter in bona vita v̄sq ad
mortē. iuxta illud. j. Choz. xv. obsecro vos fra-
trcs stabiles estote et immobiles. **E**cce quō pas-
sio xp̄i est medicina confortatiua. j. petri. ii. p̄ctā
nostra ip̄e p̄culit in corpe suo sup lignū vt pecca-
ris mortui iusticie viuamus. ecce medicina cura-
tiua iusticie et etiā medicina cōfortatiua ibi. viua-
mus. **D**ico tertio q̄ passio xp̄i est etiā medicina
p̄seruatiua. sicut boni medici tpe pestilentie faci-
unt aliquā medicinā p̄seruatiua infirmitatis. ita

fecit christus de passione sua. qz tot sunt infirmi-
tates p̄tōz. tā ex tēpationib⁹ dyaboli et occasi-
unibus mūdi q̄ etiā ex inclinationib⁹ carnis. q̄
optet nos h̄re medicinā p̄seruatiua que est chri-
sti passio. **N**ota ad hoc pulcrā figurā Zone. s. die
historiā de p̄pheta iona nauigante et de naui ex
tempestate p̄clitati. **Q**ui dixit naui. mittite me
in mare et cessabit mare a vobis. **P**cio em quo-
niā pp̄ter me hec tempestas venit sup vos. **Z**u-
lerunt ergo ionam et miserunt in mare et cessabat
et stetit mare a feruore. nota ibi historiā. qz figu-
ra fuit passiōis xp̄i. **U**nī genus humanū factum
est ad instar nauis. in principio fuit strictū soluz
hūs duos postes. i. duas p̄sonas. s. adam et euā.
Hinde crevit paulatē et dilatatū fuit. **G**al. iiiij.
venit plenitudo t̄pis. **S**izā mō i fine mundi strī-
gitur ad instar pupis nauis. ideo de natura hūa
na d̄. **F**acta est quasi nauis institoris. **P**rouer.
vi. **I**te. hoc mare magnū et spaciōsū maib⁹ illic
naues p̄transibūt. ciiij. ps. **M**ūd⁹ est mare ma-
gnū i quo sūt q̄zples fortune et tēpestates. **S**i er-
govultis p̄seruari a morte p̄cti mortalē mittat io-
nas i mare. Jonas interptat colubā et significat
xp̄m hūtē simplicitē colubinā q̄ mitit in mar-
te quomodo ad instar ione in nocte passionis dī-
xit. q̄e querit. si ergo me queritis. q. d. mittite
me in mare amarū. i. amare passionis et cessabit
mare a vobis. id est abstinebitis a peccatis cogi-
tantes quomodo et tanta passus sum ego. **I**sto
modo homo refrenatur a morte culpe et gehen-
ne. **E**cce quomodo passio christi est medicina p̄-
seruantia. ideo dicit Leo papa. Agnosce. o chri-
stiane dignitatē tuā et diuine consors factus na-
ture noli in veterez utilitatē degeneri cōuersiōe
redire. memēto q̄a p̄ciū redemptiōis tue sanguis
christi est et c.

II Feria quinta in cena dñi. Sermo.

Dec facite in meā
cōmemorationē. j. Choz. xj. In h̄ pre-
senti die p̄currunt tres magne solēni-
tates. Prima est de cena quā christus
voluit facere cum discipulis suis recipiens vale-
te ab eis. Secunda est de ablutiōe pedū aposto-
lorum. quia christus qui erat dominus et rex et
magister voluit lauare pedes apostoloꝝ humili-
ter vt nobis daret exemplū hūilitatis. Ille due
solennitates tanguntur in euangelio. de quibſſ
fit sermo post prandium. Tertia est de sancto sa-
cramento altaris. d̄ quo loquit̄ epistola hodier
na. De quo licet fit sermo in die corporis christi
et de mirabilibus et utilitatibus sacramenti. ho-
die tamen est p̄pria materia de institutione hui⁹
sacramenti. s. quare et quomodo hoc sacra-
mentū a xp̄o institutū est et ordinatuz. s. p̄mo salutē
virgo maria. **H**oc facite et c. Ego quesui i sacra-